

Ковальова Марія
студентка групи 3-МД-8/9

ДВНЗ «Тернопільський коледж харчових технологій та торгівлі», м. Тернопіль, Україна

Maria Kovaliova
student group 3-MD-8/9
State Higher Educational Institution
«Ternopil College of Food Technologies and Trade», Ternopil, Ukraine

Науковий керівник: **Меленчук Юлія Тарасівна**,
к.е.н., викладач

ДВНЗ «Тернопільський коледж харчових технологій та торгівлі»
Scientific supervisor: **Yuliia Melenchuk**,
Ph.D., lecturer

State Higher Educational Institution «Ternopil College of Food Technologies and Trade»

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА – ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ THE GREEN ECONOMY IS THE WAY TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

За останні кілька років світом прокотилась низка криз від продуктової та паливної до кліматичної та фінансової. 60% світових екосистем зазнали деградації, рівень викидів вуглецевого газу досяг 40%, спостерігається значний дефіцит водних ресурсів, мільярд людей голодує, інший мільярд страждає від надмірного харчування та супутніх захворювань, кожна четверта людина в країнах, що розвиваються, живе поза межею бідності, два мільярди людей живуть менш ніж на 2 долари в день.

В 2008 році у відповідь на фінансову та економічну кризу Екологічна Програма ООН (ЮНЕП) оголосила перехід до Зеленої економіки, яка повинна сприяти відновленню світової економіки і збільшенню зайнятості населення, одночасно прискоренню боротьби зі зміною клімату, деградацією навколишнього середовища та бідністю.

ЮНЕП закликає звернути максимальну увагу на п'ять найважливіших напрямків:

- енергоефективність будівництва;
- перехід до поновлюваних джерел енергії, включаючи енергію вітру, сонця, геотермальну та біомасу;
- сталий розвиток транспорту;
- екологічна інфраструктура планети, у тому числі прісних вод, лісів, ґрунтів і коралових рифів;
- розвиток сталого сільського господарства, у тому числі органічного виробництва.

Перехід до зеленої економіки можна розглядати як шлях до сталого розвитку. Сталий розвиток передбачає зміцнення його трьох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих факторів:

- охорона навколишнього середовища;
- соціальний розвиток;
- економічний розвиток.

Водночас, зелена економіка та сталі виробництво і споживання являють собою дві сторони однієї медалі. Вони мають однакові цілі сприяння сталому розвитку, що охоплює макро та мікро-економічні аспекти державної політики, регулювання господарської діяльності та соціальної поведінки. Сталі споживання і виробництво, в основному, спрямовані на підвищення ефективності використання ресурсів в процесі їх виробництва та споживання.

Оцінювати перехід до зеленої економіки можна за кількома показниками, які умовно можна поділити на такі групи:

- економічні показники: частка інвестицій або виробництва та зайнятості в секторах,
- які відповідають «сталім» стандартам як, наприклад, «зелений» ВВП;
- екологічні: ефективність використання ресурсів, інтенсивність забруднення на галузевому чи світовому рівнях, наприклад, використання енергії (відносно ВВП) або використання води (відносно ВВП);

– сукупні показники прогресу та благополуччя.

ЮНЕП та інші міжнародні організації, які підтримали ініціативу, пропонують інвестувати до 2% світового ВВП (що складає близько 1,3 трільйона дол. на рік) в екологізацію економіки. Нині приблизно така ж сума спрямовується на субсидії, які часто сприяють «несталому» використанню ресурсів в таких секторах, як видобуток палива, сільське господарство, рибальство тощо.

Перш за все, інвестиції мають спрямовуватись у сільське господарство, адже жоден інший сектор економіки не пов'язаний з такою великою кількістю аспектів зеленої економіки. Воно є головним джерелом доходів для більшості населення світу, забезпечує його продовольством і займає близько 40% території. Крім того, 70% питної води використовується саме для ведення сільського господарства і є одним із найбільших джерел викидів парникових газів. Сучасне сільське господарство завдає значної шкоди навколишньому середовищу та призводить до ерозії, заболочування та засоленості ґрунтів, забруднення ґрунтів та води.

Екологізація сільськогосподарського сектору економіки вимагає зусиль як для підвищення продовольчої продуктивності, так і для поліпшення екологічної та економічної ефективності використання ресурсів у процесі виробництва, переробки та споживання (ланцюговий підхід). При застосуванні екосистемного підходу для сільського, лісового та рибного господарства цей сектор міг би надати більше екологічних товарів та послуг, ніж будь-який інший, забезпечуючи при цьому засобами харчування та існування більшість населення, - і таким чином забезпечити реальний перехід до зеленої економіки. Як приклад, щороку 12 мільйонів гектарів (площа приблизно розміром з Грецією чи Непал) втрачаються через опустелювання; на площі такого розміру щорічно можна виростити 20 млн. тонн зерна і кормів для забезпечення продовольством більше шести мільйонів чоловік.

Ще одним важливим кроком має стати повернення до традиційних методів ведення сільського господарства в гірській місцевості. Адже гори покривають 24% поверхні суші Землі і є доволіною для 12% населення в світі, ще 14% живе в безпосередній близькості від гір. Повернення до традиційних методів ведення сільського господарства в горах дає більший ефект у боротьбі з бідністю, ніж будь-який інший сектор економіки.

Таким екосистемним підходом може бути перехід до органічного сільського господарства. Його можна розглядати на рівні основного напрямку в політиці всього сільського господарства, як ключову стратегію.